

Kopia:

Akademichefer,
Förvaltningschef,
KFU,
FOU,
SIB

Kvalitetssäkringssystem avseende utbildning för Högskolan i Borås

Bakgrund

Hösten 2015 startade arbetet med att se över Högskolan i Borås system för att kvalitetssäkra utbildning. Bakgrunden till uppdraget var dels att nya visioner och en ny organisation vid högskolan ställde krav på att de styrdokument som tidigare beslutats för kvalitetssäkringen av utbildningen skulle ses över. Dessutom skapades ett nytt nationellt kvalitetsledningssystem vars utformning beslutades av riksdagen i januari 2016 (Regeringens skrivelse 2015/16:76) och där Universitetskanslerämbetet kommer att utvärdera lärosätenas kvalitetssäkringssystem för utbildning mellan 2017 och 2022. Högskolans arbete med kvalitetssäkring behövde också anpassas till omfattande ändringar i de europeiska standarderna och riktlinjerna för kvalitetssäkring inom högre utbildning (ESG) som beslutades 2015.

Uppdraget

Augusti 2015 till december 2015 arbetade en arbetsgrupp med uppdraget att utreda en modell för kvalitetssäkring av utbildning vid Högskolan i Borås. Under 2016 fortsatte rektors kvalitetssamordnare i samarbete med kvalitetssamordnare vid akademierna och enheten för verksamhetsstöd och med stöd av handläggare från avdelningen från utbildningsstöd arbetet med att ta fram övergripande styrdokument samt beskriva hur befintliga och nya styrdokument stödjer ett system för kvalitetssäkring av utbildning.

Vägledande principer för arbetet har beskrivits i utredningsuppdraget(dnr 332-15). Principerna beskrevs som att högskolans modell för att kvalitetssäkra utbildning skulle:

- Omfatta all utbildning vid högskolan inklusive uppdragsutbildning, fristående kurser, program på grund- och avancerad nivå samt forskarutbildning,
- Omfatta relevant kvalitetsarbete i alla akademier samt i verksamhetsstödet,
- Utgå från ett kvalitetsbegrepp där studentens lärande står i centrum,

- Behandla såväl förutsättningar för kvalitet som resultat som påvisar att studenter som examinerats inom utbildningarna uppfyller de krav och mål som ställs i högskolelagen, högskoleförordningen och examensbeskrivningarna,
- Utgå från gällande europeiska standarder och riktlinjer (ESG),
- Beskriva en organisation och ansvarsfördelning med granskande organ som är särskilda från verksamhetsdrivande organ.

Dessutom skulle det lämnas ett förslag på hur modellen kan beskrivas och tillgängliggöras för studenter, medarbetare och allmänheten.

Systemet

Kärnan i det föreslagna systemet för kvalitetssäkring av utbildning ligger i hur medarbetare tillsammans arbetar med sina uppgifter för att skapa de bästa förutsättningarna för studenternas lärande. Detta är ett arbete som till största del redan sker idag inom och mellan lärargrupper, sektioner och avdelningar och där högskolans befintliga organisations- och beslutsordningar redan idag klargör ansvarsfördelningen. I överensstämmelse med de europeiska standarderna skapas förutsättningar för hög kvalitet i utbildningen vid högskolan genom

- Ledningens arbete för att implementera högskolans policy för kvalitetssäkring och högskolans mål i högskolans aktiviteter
- Utbildningsansvarigas planering av utbildningars och kursers innehåll och form och deras kontinuerliga utveckling på grund av uppföljning och kurs- och programutvärderingar
- Högskolans arbete med rättsäkra processer för antagning, progression och examen,
- Högskolans processer för att säkerställa ändamålsenlig och rättsäker rekrytering samt kompetensutveckling av högskolans medarbetare
- Högskolans resursfördelning till utbildningar samt till studentstöd
- Högskolans arbete med att säkerställa att rätt information når studenter, anställda och allmänheten

Enligt de europeiska standarderna skall högskolan dessutom regelbundet granska utbildningar. Att utbildningar och kurser planeras så att förutsättningar för deras kvalitet finns kontrolleras redan idag genom nämndernas granskning av nya utbildningar samt av kurs- och utbildningsplaner. För att systemet fullt ut ska följa de europeiska standarderna och vara anpassad till det nya nationella kvalitetssäkringssystemet föreslår vi dessutom en ny

granskning av att befintliga utbildningar och kurser uppfyller gällande lagkrav. Den nya granskningen föreslås ersätta den befintliga lokala granskningen av högskolans utbildningar, som senast utfördes 2012-2013.

För att stödja och ytterligare klargöra det systematiska kvalitetssäkrande arbete avseende utbildningars inrättande, kontinuerliga utveckling och uppföljning lyfts fem styrdokument på övergripande nivå särskilt fram. Några av dessa är befintliga styrdokument. Några föreslås revideras för att passa de nya interna och externa förutsättningarna, och något styrdokument föreslås tillkomma. Två styrdokument föreläggs till beslut idag, nämligen *Riktlinjer för systematiskt kvalitetssäkringsarbete för utbildning vid Högskolan i Borås*, (dnr 868-16) samt *Handläggningsordning för utvärdering av utbildning vid Högskolan i Borås* (dnr 867-16). Styrdokumentet är tillsammans:

- *Policy för kvalitetsarbete vid Högskolan i Borås* (dnr 167-16), beslutad av högskolans styrelse juni 2016, att börja gälla 1 januari 2017. Policyn ersätter då den tidigare policyn för kvalitetsarbetet vid Högskolan i Borås (dnr 337-08-90).
- *Riktlinjer för systematiskt kvalitetssäkringsarbete för utbildning vid Högskolan i Borås*, (dnr 868-16). Detta styrdokument konkretiserar policyn och beskriver högskolans interna arbete avseende kvalitetssäkringsarbete inom utbildning samt de principer, ansvarsförhållanden och aktiviteter som ligger till grund för arbetet. Ansvarsförhållandena tar sin avstamp i styrelsens organisations- och beslutsordning samt i rektors organisations- och beslutsordning. Styrdokumentet föreslås ersätta dokumentet *Systematiskt kvalitetsarbete vid Högskolan i Borås samt riktlinjer för lokal självvärdering* (dnr 821-08-90) i de avsnitt som berör utbildning.
- *Handläggningsordning för inrättande av huvudområden och nya utbildningar på grundnivå och avancerad nivå vid Högskolan i Borås* (dnr 497-14). Den befintliga ordningen som säkerställer att förutsättningar för kvalitet i nya utbildningar kontrolleras.
- *Policy för kursutvärderingsarbetet vid Högskolan i Borås* (Dnr: 56-02-10). Denna befintliga policy säkrar att kurser och utbildningsprogram regelbundet utvärderas och utvecklas. Vi föreslår att policyn under våren 2017 revideras till att bättre anpassas till övriga processer och styrdokument och att rektor senast den 15 mars beslutar om en reviderad version.

- *Handläggningsordning för utvärdering av utbildning vid Högskolan i Borås* (dnr 867-16). Ordningen beskriver hur alla utbildningar vid högskolan ska utvärderas avseende måluppfyllelse och uppfyllelse av lagkrav i högskolelagen. Denna ordning föreslås ersätta det befintliga styrdokumentet *Ordning för utvärdering av utbildningar vid Högskolan i Borås* (dnr 152-11). Den befintliga ordningen har varit vilande efter ett nämndbeslut 2013-03-21. Till den föreslagna handläggningsordningen föreslås rektor senast den 15 mars 2017 besluta om en cykel för när högskolans utbildningar ska vara föremål för granskning.

Beskrivning av kvalitetssäkringssystemet för utbildning

För att klargöra för granskare, anställda, studenter och allmänheten hur högskolans arbete både skapar förutsättningar för hög kvalitet i högskolans utbildningar och regelbundet kontrollerar att utbildningarna håller hög kvalitet föreslås två samlade beskrivningar av högskolans arbete med utbildning på högskolans webb.

En första beskrivning av systemet föreslås utgå från de europeiska standarderna för kvalitetssäkring av utbildning och påvisa på vilket sätt högskolans organisation, styrdokument och aktiviteter leder till att standarderna kan uppfyllas. Denna beskrivning riktar sig främst till samordnare för kvalitetsarbete, kvalitetsansvariga samt granskare av kvalitetssäkringssystem. Akademichefer och förvaltningschefen föreslås gemensamt ansvara för att en sådan beskrivning kommer tillstånd som en del i sitt ansvar för implementering och vidareutveckling av ett enhetligt kvalitetssäkringssystem.

En andra beskrivning av de styrdokument och aktiviteter som skapar förutsättningar för hög kvalitet i utbildningen föreslås utgå från de processer som stödjer studenten i sitt lärande från början till slutet av utbildningen. Denna beskrivning riktar sig främst till lärare och annan personal vid högskolan som stödjer utbildning. Syftet med denna är att skapa en gemensam förståelse av gällande styrdokument och ramar för arbetet med utbildning samt hur dessa säkrar utbildningens kvalitet och måluppfyllelse. Även här föreslås akademichefer och förvaltningschefen gemensamt ansvara för att en sådan beskrivning kommer tillstånd som en del i sitt ansvar för implementering och vidareutveckling av kvalitetssäkringssystemet.

Det står akademichefer och förvaltningschefen självklart fritt att välja hur arbetet med beskrivningarna ska utformas. Vårt förslag som handläggare är att akademichefer och förvaltningschefen kan delegera uppgiften till sina samordnare för kvalitetsarbete vid

akademierna och vid enheten för verksamhetsstöd. Samordnare för kvalitetsarbete vid enheten för verksamhetsstöd kan då till exempel sammankalla de fyra kvalitetssamordnarna för regelbunden översyn av beskrivningarna. När det gäller beskrivning av de styrdokument och aktiviteter som skapar förutsättningar för hög kvalitet i utbildningen bör ett förarbete för att bestämma en målgruppsanpassad utformning och innehåll av informationen ingå. Ett sådant förarbete kan med fördel ta stöd av avdelningen för kommunikations pågående arbete med anpassningen av anställd-webben. Vårt förslag bygger på ett förarbete med en gemensam beskrivning som har utförts av de samordnare för kvalitetsarbete som har funnits vid akademiernas och enheten för verksamhetsstöd mellan augusti 2015 och december 2016. I det förarbetet har regelbundna avstämningar med handläggare från avdelningen för kommunikation ingått.

Beredning

Process

En första fas av arbetet skedde i projektförmed under ledning av rektors kvalitetssamordnare mellan augusti 2015 och december 2015 och avrapporterades i rapporten *Utredning av modell för kvalitetsledningssystem för utbildning vid Högskolan i Borås* (dnr 332-15). Under hösten 2015 tog arbetsgruppen fram ett förslag till en policy för kvalitetsarbete samt ett förslag till regler för kvalitetssäkring av utbildning vid Högskolan i Borås. Förslagen remitterades under november och december 2015. Efter remissbehandling och facklig förhandling beslutade styrelsen att styrdokumentet Policy för kvalitetsarbete vid Högskolan i Borås (dnr 167-16) kommer att träda ikraft i januari 2017.

Förslaget till regler för kvalitetssäkring av utbildning vid Högskolan i Borås remissbehandlades under våren 2016 av rektors kvalitetssamordnare. En remissammanställning finns diarieförd under dnr 332-15. Dessutom genomfördes en granskning av högskolans lärarutbildningar efter den process för utvärdering som föreslogs i förslaget till reglerna som en pilotstudie. Granskningens dokument och resultat återfinns i diariet under dnr 025-16. Granskningen följdes upp genom enkäter till deltagare i arbetet med självvärderingen, deltagare i bedömningsgruppen samt till deltagare i auditen. Utöver dessa följdes granskningen upp genom intervjuer med ordförande i bedömargruppen, med berörd sektionsledning, med berörd akademis kvalitetssamordnare och med akademiledning, samt observation av diskussion på nämndmöten och på möten mellan nämndpresidium och akademiledning. En sammanställning av lärdomar från uppföljningen finns diarieförd under dnr 332-15.

Under hela processen, från augusti 2015 till november 2016, har rektors kvalitetsråd fungerat som referensgrupp där förslag till

styrdokument har diskuterats. Dessutom har under hela processen akademiernas och enheten för verksamhetsstödet kvalitetssamordnare samt en studentrepresentant fungerat som en arbetsgrupp till stöd för rektors kvalitetssamordnare. Handläggarsöd från avdelningen för utbildningsstöd har funnits under augusti 2015-december 2015 samt från september 2016-december 2016. Arbetet med att ta fram ett kvalitetssäkringssystem har presenterats tre gånger på samverkansmöten med facket under 2015-2016, två gånger på rektors verksamhetsråd, samt totalt fyra gånger på rektors ledningsråd. Dessutom har arbetet presenterats på personalmöten inom alla högskolans sektioner och avdelningar under 2016.

De slutliga förslagen till styrdokument har diskuterats på rektors kvalitetsråd i november 2016, på rektors nämndmöte i december 2016 samt på rektors ledningsråd i december 2016.

Lärdomar

De huvudsakliga kommentarer i remissen som har tagits hänsyn till i det vidare arbetet var att styrdokumentet upplevdes som alltför komplicerat och rörigt. Man upplevde en otydlighet i ansvarsfördelning mellan nämnd och verksamhet, på central nivå samt inom akademierna och enheten för verksamhetsstöd. När det gällde den föreslagna granskningen ville man se större fokus på utveckling, inte endast kontroll, och uttryckte farhågor om hur resurskrävande granskningen skulle vara.

De huvudsakliga lärdomar som har tagits fasta på i uppföljningen av pilotstudien var upplevelsen av otydlighet hos akademiernas verksamhetsansvariga samt upplevelsen av svårigheter att med de givna kvalitetskriterierna utvärdera utbildningarnas måluppfyllelse.

På grund av kommentarer om otydligheten och komplexiteten har det remitterade förslaget arbetats om till två föreslagna styrdokument - *Riktlinjer för systematiskt kvalitetssäkringsarbete för utbildning vid Högskolan i Borås* samt *Handläggningsordning för utvärdering av utbildning vid Högskolan i Borås* (dnr: 867-16). Riktlinjerna utgår tydligare från de befintliga styrelse- och rektors besluts- och organisationsordningar.

Utvärderingens process och ansvarsfördelning har förtydligats i en handläggningsordning och utvärderingen av kvalitet har avgränsats till att gälla måluppfyllelse av examensmål samt av aspekter i högskolelagen. Arbetet föreslås nu utgå från normal verksamhetscykel och därmed bland annat från det ordinarie arbetet kring kurs- och programutvärderingar.

Sammanfattning

Den samlade bedömningen av ärendet är att

- Styrdokumentet för systemet (förutom styrdokumentet om kurs- och programrapporter som föreslås revideras) är klara för beslut; erforderliga förändringar efter rektors ledningsråds sammanträde den 5 december har förts in och en konsekvensanalys har gjorts avseende styrdokumentet.
- Nämnderna har spelat en aktiv roll i beredningen och är införstådda med sin roll i systemet
- Studentkåren har spelat en aktiv roll i beredningen och är införstådda med sin roll i systemet
- Grunderna för implementeringen av systemet är satta i och med den långa beredningen där många medarbetare och alla intressenter aktivt involverats
- För att säkra implementeringen av systemet krävs att akademichefer och förvaltningschefen utser funktioner med delegerat ansvar för en gemensam vidareutveckling av högskolans kvalitetssäkringssystem avseende utbildning. Dessutom krävs att någon utses till att koordinera det arbetet. I ovanstående beskrivning föreslår vi att de i rektors beslutsordning, 2 kap. 11 § och 3 kap. 8 §, omtalade samordnarna för kvalitetsarbete kan utses. Viktigast är dock att de av akademichefer och förvaltningschefen utpekade funktionerna får ett tydligt, enhetligt och varaktigt ansvar och mandat att arbeta med den gemensamma vidareutvecklingen.
- För att säkerställa den utvärderingsprocess som beskrivs i *Handläggningsordning för utvärdering av utbildning vid Högskolan i Borås* (dnr 867-16) förutsätts en resursförstärkning i form av en kvalificerad handläggare.

Beslut

Rektor beslutar

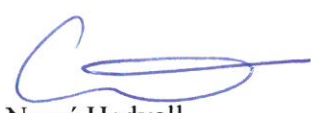
- att Akademichefer och förvaltningschef är gemensamt ansvariga för implementering och vidareutveckling av ett enhetligt kvalitetssäkringssystem avseende utbildning vid högskolan,
- att i akademichefers och förvaltningschefens gemensamma ansvar för implementering och vidareutveckling av högskolans

kvalitetssäkringssystem avseende utbildning ingår
ansvaret för att kvalitetssäkrande arbetet samt de
aktiviteter som ingår i utbildningens planering,
genomförande och vidareutveckling, beskrivs,

- att fastställa *Riktlinjer för systematiskt
kvalitetssäkringsarbete för utbildning vid
Högskolan i Borås (dnr 868-16)* samt att upphäva
*Systematiskt kvalitetsarbete vid Högskolan i Borås
och riktlinje för lokal självvärdering (dnr 821-08)*
och *Riktlinjer för lokal självvärdering vid
Högskolan i Borås (151-11)*.
- att fastställa *Handläggningsordning för utvärdering
av utbildning vid Högskolan i Borås (dnr: 867-16)*.

Föredragande Karen Nowé Hedvall, högskolans
kvalitetssamordnare

Björn Brorström
Rektor

Karen Nowé Hedvall
kvalitetssamordnare

- Bilaga 1 *Riktlinjer för systematiskt
kvalitetssäkringsarbete för utbildning vid
Högskolan i Borås (dnr 868-16)*
- Bilaga 2 *Handläggningsordning för utvärdering av
utbildning vid Högskolan i Borås (dnr: 867-
16)*